

عنوان مقاله:

کارکردهای سیاسی و اجتماعی توسعه تلگراف بر اساس تحلیل بودجه آن در دوران پهلوی اول بر پایه اسناد

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های ایرانشناسی، دوره 14، شماره 1 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

آذر اردبانیان - دانشجوی دکتری تاریخ دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

فواد پورآرین - نویسنده مسئول؛ دانشیار، گروه تاریخ، دانشکده ادبیات، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

میرهادی حسینی - استادیار، گروه تاریخ، دانشکده ادبیات، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

حسین مفتخری - استاد، گروه تاریخ، دانشکده ادبیات، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

توسعه، تکمیل شبکه تلگراف از جمله اقدامات اساسی حکومت رضاشاه به منظور تاسیس جامعه ای مدرن بود. تلگراف به عنوان ابزار ارتباطی پرسرعت از عناصر اصلی مستحکم سازی بدنه اقتدار نظامی به شمار می رفت که در دوران پرتلهاب ناشی از وقوع دو جنگ جهانی، تاثیر مهمی در تحولات سیاسی، اجتماعی و تاریخی ایران برجای گذاشت زیرا ایران به دلیل قرارگیری در موقعیت خاص جغرافیایی نظر دولت های قدرتمند را جهت حفظ منافع خود در خاورمیانه جلب می کرد. از این منظر توجه به عنصر ارتباطات در ادامه حیات حاکمیت سیاسی حکومت پهلوی اول بسیار بااهمیت جلوه میکرد. پژوهش حاضر با تکیه بر منابع کتابخانه ای و اسناد، به روش توصیفی-تحلیلی و با رویکرد کلیومتریکی درصدد پاسخ به این سوال است که اثرات توسعه اجتماعی و سیاسی شبکه تلگراف در دوره حکومت پهلوی اول چگونه بوده است؟ آیا بودجه اختصاص یافته به این وزارتخانه در راستای توسعه اقتدار نظامی بوده یا خیر؟ یافته های این پژوهش حاکی از آن است که تلاش رضاشاه در راستای نوسازی ایران، توسعه شبکه تلگراف را به عنوان ابزاری بسیار کاربردی با خود به همراه داشت همچنین نحوه گسترش خطوط ناشی از شرایط سیاسی بین-المللی بود؛ این شبکه به عنوان یکی از اصلی ترین مولفه های گسترش سلطه نظامی در کشور مورد توجه قرار گرفت با این حال بودجه آن طی شانزده سال حاکمیت رضاشاه تغییر زیادی نکرد. اهمیت پژوهش حاضر آنکه می تواند اطلاعات ارزشمندی بر مبنای آمار و ارقام منتشرشده مربوط به بودجه اختصاصی به این وزارتخانه در عصر پهلوی اول در اختیار قرار دهد و زوایای مبهم سیاسی و اجتماعی جامعه را روشن نماید.

کلمات کلیدی:

تلگراف، رضاشاه، بودجه، توسعه، نوگرایی، کلیومتریک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2027180>

